

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disquisitionvm Magicarvm Libri Sex

Delrío, Martín Antonio

Mogvntiae, 1624

Sectio III. De Hydromantia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62472)

SECTIO III.

De Hydromantia.

DE hac quoq; seorsim dicam, quia nulla fecundior imposturis. Iamblichus meminit, *vd quarruas*. seu diuinationis per aquam, quae traditur Andronico Imper. in pretio fuisse, hic enim cum multiplicibus, propter crudele edictum, de necandis coniuratorum propinquis, odijs ac malis se videret obsessum; ad futura per noxiorum daemonum cultum noscenda se conuertit: *seg totum* (inqt Choniatēs p) *permisit ijs, qui futura ex aquis, quasi per caliginem conyiciunt, & imagines futurarum rerum, velut ex vmbra solarium radiorum confectantur. Ac ipse quidem ijs nocturnis sacris interesse noluit, metu fame, vt arbitror: sed illud Hagiochristophorita Stephano mandat. Is Serbo adhibito, qui ab ineunte etate talibus oraculis deditus, oculos propterea Manuēlis Imper. iussa amiserat, certo ritu percunctatur: quis post Andronicum sit imperaturus? Malus genius in aquis primas nominis Isaacij litteras exhibuit, sed ordine conuerso, Si pro Is. idque secunda respōsione addidit fore; intra exultationem crucis, atque ita plane accidit postea; intra illud tempus, iussu Isaacij Angeli, occiso Andronico. Modum illius diuinationis Nicera addit se ignorare, nec scire velle, ad fugam tamen superstitionis scire, non est vtile. Inuenio species eius vaticinas, vna fiebat per anulum de filo suspensum in aqua, & vasculi latera constitutus icibus pulsantem: alia coniectis in aquam statinam tribus lapillis, & obseruatis gyris, qui trifariam iuicem implexis, circa lapillos diffundebantur: 3. ex agitatione vatra pelagi, quam olim Siculi & Euboeenses, hodie multi nautae notant.*

E

p Nicet.
Choniatēs
annal. li. 2.

Hinc

qui Basilio Imperatori filium vitam functum, sic ostendisse fertur, ac si viuus adhuc foret. Effecit enim, vt specie imaginaria Constantinus eques patri, in quadam silua, obuiam fieret, quem vbi visus fuisset Imperator, & complexus, & oscularus esse, mox euanescentem ex oculis amisit.] fefellit Imper. sed non Leonem Philosophum Iuniorē Basilij filium; qui Santabarenum, non pro sancto, sed pro venefico, vt erat, semper habuit: vsus hac Apion Grammaticus cum vmbra Homeri suscitauit, Cicerone teste i. Tusculana, & Plinio libr. 30. cap. 2. In ea se iactat Empedocles apud Laertium & Plinium. Sacrae Scripturae, videntur hanc diuinationem vocare, diuinationem per Pythonem, h vturpates nimirum Pythonem, pro daemone ex terra profundo specu adueniente, & respondente. Periculi plena res, tum ipsi Mago, quem Diabolus interdum aufert, & vitæ aspectuique subtrahit; vt de quodam narrat Frane. Picus istum ipsis qui curiose consulunt, qui nonnunquam de mente abalienantur, & male pereunt, vt Rex quidam nostris temporibus.] Quis etiam nescit infelicem exitum Heligabili, huic superstitioni additissimū: vtrisque consultori & consultenti. pœna mortis lege veteri instigebatur. m Non desunt, qui de his intelligant illud Regis Hymnographi: *comederunt sacrificia mortuorum, & illud Isaac ornam requireret pro viuis à mortuis*. Hac de Necromantia sufficiant, de qua ingeniosum opus exstat Stephan. Forcatuli I. C. quo Iuris auctores Pipinianum, Africanum, Paulum, & alios introducit sua ipsomet responsa explicantes.

A

B

C

D

E

h. i. Reg. 18
v. 7. 8.lib. 4. de
praen. c. 9
K N lib. 2.
de Damo-
nom. c. 2
Xiphilin.
in. m. vit.
m. Den. 18.
v. 11. iuu-
do. Lenit
v. 6. & 27
v. 18.
v. 18.
v. 18.

Hinc Christianorum quorundam Orientalium nota superstitio; qui quotannis mare quasi animatum baptizant. Alio longe pertinet, quod Princeps Venetorum annulo in mare iacto quotannis Adriaticum sibi despondet. Dominationis indicium non magis argumentum est. Fit in memoriam naturalis Victorie, qua duce Sebastiano, Ziano vicere filium Federici Ahenobarbi Othonem, captumque; obtulere Alexandro III. Pontifici: qui Venetias profugerat. Tum enim Ziano Pontifex anulum de manu sua detractum obtulit, dicens: *Auctoritate mea hoc annulo fretus, Oceanum tibi subyicies, & quotannis tibi posterisque, eo die, quo hanc victoriam, pro Ecclesie defensione obtinueris, despondebis mare: ut sciant omnes, maris tibi dominium concessum, quia sedis Apostolice tuende curam & studium fideliter suscepisti. Sic hoc tibi, quasi pignus benedictionis, & secunda sortis in futurum.* [Narat Villamontius lib. 1. Peregrinat. suae cap. 23. Prior illo Sabellicus Decad. 1. lib. 7.] 4. ex aquae colore fuit, & imaginibus in ea apparentibus, sic tradit Varro belli Mithridatici euentum, multis versibus per significatum fuisse. Ad id olim fontes quidam fuere particulares, vnde & *παραμαρτινα*, vocata: tales ex Xenagora docet Macrobius fuisse crateras Palicorum in Sicilia: fatis in Aegypto cisterna in templo phaceno, de qua mirabilia memorat Zozimus: & ut mittam Iunonis paludem apud Laconiae Epidamnium, Apollinisque Thyrci oraculum, prope Cyrneas ad Lycum, in fonte templo proximo h: videtur huc referenda Celtarum veterum, hoc est Germanorum, superstitio: qui recens natos Rheno flumini commendabant, ea mente, si spurij forent absorbendos, si

A legitimi innoxios supernaturos, iuxta illud Claudiani:

Et quos nascentes explorat gurgire Rhenus.

Qua de re plura diximus, *Comment. in Tragœd. Seneca.*

Quinto statuebatur cyathus aqua plenus, & verbis immurmuratis observabatur, num aqua sponte efferuescens effunderetur. Sextus modus est

B Fessanus: ibi aquam in vitreum catinum effundunt, eique olei guttulam admiscunt, & sic in aqua tanquam in speculo, mira carere se opinantur. Septimum indicat Clemens Alexandr. cum scribit mulieres Germanas, solitas sonum, vortices, ac circumvolutiones annuum notare, & inde futura predicere. Denique non

C sunt alieni ab Hydromantia, qui hodie adhuc in Italia, ad furtorum auctores detegendos, trium suspectorum nomina totidem pillulis inscribunt, & eas in aquam conijciunt: hisque multo sunt sceleratiores, qui ad hoc aqua lustrali abutuntur. Ceterum tempore S. Bernardini Senensis superant adhuc vestigia, *παραμαρτινα*.

D contemporaneus scriptor l, de Aretio agens ista prodidit: *extra mania vrbis eius fons antiquus fuit, iam olim temporibus illis, quibus idololatria regnabat, impuris demonibus dicatus. Solebant eo civēs Aretini, & alij circumquaque vicini, tanquam ad oraculum Apollinis confluere, responsa petentes ad occultas quaestiones suas, & morborum suorum curationes. Id vero animaduertens Bernardinus,*

E *verus Christiana religionis cultor & amator adversus hunc demonum cultum fortissime sese erexit: & primo quidem concione ad populum habita & absoluta, magnopere omnium confirmatis animis, hortatus est*

lib. 5. Saturn. c. 19. g in vita Aureliani.

h Pausa in Achar.

i Joan. Luc. 1. 3. de Jer. Africa.

k lib. 1. Strom.

l Titat. 4.

eos sequi se, ad demolendam impurissimo-
rum demonum habitationem; prorsusque
abolendam. Mox vero arrepta securi vel
malleo, cum populo egressus est ad fontem,
cumq; ad sanū demonis peruenisset, primus
ipse ictibus cepit cōtundere, eueritq; arā,
& fontem lapidibus penitus obturauit. Fit
mentio etiam in Concilio Antisiodo-
tensi, tom. 2. Concilio.

SECTIO IV.

De alijs mangania generibus.

PRIMO loco obuia, λευκομαγνεια, de
qua Pfellus, c. vlt. & Nicetas, d. lib. 2.
Cedrenus ea testatur vsū Ioannem
Magum Theopili Imper. præcepto-
rem: Curopalates Ioannem Patriar-
cham Iconomachum vocat, Glycas
vero scribit, par. Annal. 2. verum Ale-
xandri patrem, Ægypti Regem Ne-
ctanabum, Magiæ peritissimum, hac
cognouisse. Ægyptum in hostium vē-
turam potestatem: hodie ea Turcæ v-
tuntur: nam in peluim aqua plenam
inijciunt cum varijs characteribus
pretiosos lapides, auri argentique la-
minas: tum responsum ex peluis fun-
do audivit.

2. γαστρομαγνεια. hæc fiebat per phia-
las vitreas ventricofas similiter aqua
plenas: & inspectante puro puero, vel
prægnante muliere: respōsi loco, cer-
tæ figuræ, & imagines apparebant.

3. καλοπτομαγνεια, quæ rerum qua-
sitæ figuræ in speculis exhibet po-
litis: in vsu fuit D. Iuliano Imper. a qui
imperium emit, de quo ista Spartia-
nus: fuit prætereā in Iuliano hæc amentia,
vt per Magos pleræque saceret, quibus puta-
ret vel odium populi deliniri, vel militum
arma compesti. Nam & quasdam non con-
uenientes Romanis sacris hostias immola-

A uerunt; & carmina prophana incantaue-
runt; & ea quæ ad speculum dicunt fieri, in
quo pueri, præligatis oculis incantando, ver-
tice respicere dicuntur, Iulianus fecit. Tunc
que puer vidisse dicitur, & aduentum Se-
ueri, & Iuliani decessionem. Aliud mix-
tum Pagomantiæ refert. Pausanias b
agens de Patris Achaia: ibi ante Cæ-
reris ædem, fontem esse, qui à templo
lapideo pariete secluditur. Ibi oraculū
maxime viridicum fuisse cognoui, ex eo non
rerum omnium, sed morborum tantum
euentū prædicebantur Speculum (ait) renui
suspensum funiculo demittunt, ita libran-
tes, vt in fonte omnino non mergatur, sed
imo ambitu summam aquam contingat.
Exinde vbi odores adoleuerint & rite Deum
precati fuerint, inspicunt in speculum, &
ex eius imaginibus periturusne an victurus
is ager sit, de qua consuluerunt, discunt.
C Neque latius omnino huius aque diuinitio
patet.] Sed & de Pythagora recentio-
res memorant, solitum speculo con-
cauo inscribere litteras humano san-
guine temperatas, & speculum Lunæ
opponere, sicque diuinare. c.

4. Non dissimilis præcedenti, λευ-
κομαγνεια, nisi quod hæc in cristalli
frustis fiat annulo inclusis, vel vaso
lo alteris, vel etiam nudis, & in cylin-
dram aut obelum conformatis: qui-
bus etiam fingit se dæmon inhabitare.
Quendam Noribergæ anno 1530.
ferunt in cristallo thesauros vidisse, à
dæmone ostentatos: quos cum post-
ea quodam ante urbem loco effosso
quæreret, adhibito familiari vno spe-
ctatore, & iam in specu arcam vidif-
sent, atque ad eam cubantem atrum
canem: magus specum ingreditur ar-
cam aperturus, canemque abacturus,
sed Cerberi offam secum non attu-
lerat, itaque ille cacumen speluncæ
quassauit, & miserum ruina obruit:

b In A-
chaia.c Calius
lib. 9. ca. 23
Leloyer.
lib. 4. de
spec.